

Lovforslag nr. L 103. Fremsat den 21. november 1997 af Kirsten Jacobsen (FP), Kim Behnke (FP), Tom Behnke (FP) og Jan Kørpke Christensen (FP)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social bistand

(Ændring af reglerne om klageråd)

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 110 af 26. februar 1996, som senest ændret ved § 6 i lov nr. 803 af 24. oktober 1997, foretages følgende ændringer:

1. I § 56 b, stk. 3, ændres »2 medlemmer udpeget af og blandt medlemmer af kommunalbestyrelsen« til: »2 medlemmer udpeget af medlemmerne af kommunalbestyrelsen«.

2. I § 56 b, stk. 3, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Disse sidste 2 medlemmer kan dog ikke være medlem af kommunalbestyrelsen.«

3. I § 56 b, stk. 5, ændres »dem af klagerådets medlemmer, som ikke er kommunalbestyrelsesmedlemmer,« til: »klagerådets medlemmer«.

4. I § 56 b, stk. 6, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Sekretariatsbistanden kan dog ikke ydes af ansatte i kommunen.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1998.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget er en genfremsættelse af L 239, folketingsåret 1996-97, jf. FF 7765 og tillæg A 5234.

Efter lovforslaget vil det ikke længere være muligt for kommunalbestyrelsen at udpege medlemmer af klagerådet, som samtidig er medlemmer af kommunalbestyrelsen. Endvidere vil det ikke længere være muligt, at en ansat i kommunen varetager sekretariatsfunktionen.

Det er ikke hensigtsmæssigt, at klager over en kommunes tildeling af hjemmehjælp og omfanget og udførelsen af hjemmehjælpsopgaverne behandles af et klageråd, hvor også kommunalbestyrelsesmedlemmer har sæde. Ligeledes kan det virke stødende, når f.eks. lederen af hjemmehjælpen virker som sekretær for klagerådet.

Også i anden lovgivning er det bestemt, at ansatte i en bestemt forvaltning ikke kan medvirke ved behandlingen af klager over afgørelser, truffet af denne forvaltning. F.eks. findes der i lov om skattemyndighedernes organisation og opgaver m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 517 af 14. juni 1996, en bestemmelse om, at »Den, som tidligere har deltaget i en afgørelse eller i øvrigt har medvirket ved behandlingen af en sag . . ., må ikke yde sekretariatsbistand til skatteankenævnet ved behandling af en klage til skatteankenævnet over samme afgørelse.«

I lov om almene boliger m.v. (lov nr. 374 af 22. maj 1996) er der en bestemmelse om, at borgmesteren i

den tilsynsførende kommune ikke kan være medlem af en almen boligorganisations bestyrelse. Endvidere kan ansatte i den del af den kommunale forvaltning, der udøver tilsynet med de almene boligorganisationer i kommunen, heller ikke være medlem af en almen boligorganisations bestyrelse.

Der er altså i forskellig lovgivning fastsat bestemmelser, der tager sigte på at forhindre inhabilitet allerede i forbindelse med klageinstansers sammensætning. Forslagsstillerne ønsker, at tilsvarende bestemmelser skal gælde for klagerådene, således at kommunalbestyrelsesmedlemmer ikke længere kan være med til at behandle klager over hjemmehjælpen.

Som bilag til lovforslaget er optrykt spørgsmål nr. S 1756 og S 1757 (folketingsåret 1996-97) og socialministerens svar herpå.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Ændringerne bevirker, at det ikke længere er muligt for kommunalbestyrelsen at udpege medlemmer af kommunalbestyrelsen som medlemmer af klagerådene. Det vil heller ikke længere være muligt, at en ansat i kommunen varetager sekretariatsfunktionen for klagerådene.

Til § 2

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 1. januar 1998.

Skriftlig fremsættelse

Kirsten Jacobsen (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ændring af reglerne om klageråd).

(Lovforslag nr. L 103).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Bilag

Spørgsmål nr. S 1756 og S 1757 stillet af Kirsten Jacobsen (FP) og socialministerens svar herpå

Spørgsmål nr. S 1756:

Vil ministeren oplyse, om det er i overensstemmelse med reglerne om ældreråd, at en kommune, som efter reglerne skal besætte 2 udvalgspladser, udpeger formand og næstformand for kommunens socialudvalg til dette hverv eller udpeger lederen af hjemmeplejen som sekretær for ældrerådet, vil ministeren sikre, at denne inhabilitet bringes til ophør, og hvilke initiativer vil ministeren i bekræftende fald da tage og hvornår?

Svar:

Indledningsvis skal det bemærkes, at spørgeren henviser til reglerne om ældreråd, men i begrundelsen for spørgsmålet omtales klagerådet på hjemmehjælpsområdet. Da spørgsmålets indhold alene er relevant for klagerådene, antages det, at spørgsmålet drejer sig om klagerådene.

Det fremgår af § 56b i lov om social bistand, at klagerådet består af 3 medlemmer udpeget af og blandt medlemmerne af kommunens ældreråd, 1 medlem udpeget af invalideorganisationerne i kommunen og 2 medlemmer udpeget af og blandt medlemmer af kommunalbestyrelsen.

Klagerådet har efter lovgivningen kompetence til at *drøfte og videreformidle klager over tildeling af hjemmehjælp, omfanget og udførelsen af hjemmehjælpsopgaverne med henblik på at følge og medvirke til, at hjemmehjælpsopgaverne løses i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens målsætninger på dette område*. Klagerådet har således ikke kompetence til at omgøre konkrete enkeltsager, men har derimod mulighed for at vurdere alle spørgsmål både af generel karakter og spørgsmål, der udspringer af konkrete sager, som forelægges klagerådet til behandling.

Klagerådet skal således vurdere spørgsmål på hjemmehjælpsområdet inden for de rammer, der sættes af kommunalbestyrelsens målsætninger på området. Det kan derfor være hensigtsmæssigt, at repræsentanter for social-

udvalget er medlemmer af klagerådet. Socialudvalgets repræsentanter i klagerådet vil således kunne informere klagerådets øvrige medlemmer om kommunalbestyrelsens målsætninger på området og desuden via oplysninger om konkrete forhold opnå et bedre grundlag for at vurdere og eventuelt tilpasse målsætningerne.

Socialudvalgets medlemmer kan ikke betragtes som inhabile i forhold til deltagelse i klagerådet. Det fremgår af forvaltningslovens bestemmelser om inhabilitet i § 3, stk. 1, nr. 4, at »den, der virker inden for den offentlige forvaltning er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis sagen vedrører en klage over eller udøvelse af kontrol- eller tilsynsvirksomhed over for en anden offentlig myndighed og vedkomne tidligere hos denne myndighed har medvirket ved den afgørelse eller ved gennemførelsen af de foranstaltninger, sagen angår«. Denne inhabilitetsbestemmelse i forvaltningsloven vedrører således alene tilfælde, hvor en bestemt konkret sag behandles af samme person i to forskellige instanser.

I tilfælde, hvor lederen af hjemmeplejen udpeges som sekretær for klagerådet, vil der heller ikke foreligge inhabilitet i forvaltningslovens forstand. Klagerådets sekretær udfører alene en sekretariatsfunktion, medens formanden leder og tilrettelægger møderne. Lederen af hjemmeplejen har i øvrigt mulighed for at informere medlemmerne af klagerådet om konkrete forhold og vilkår for udførelse af hjemmehjælpsopgaverne.

Spørgsmål nr. S 1757:

Vil ministeren oplyse, om det er i overensstemmelse med reglerne, at eventuelle klager til ældrerådet over hjemmehjælpen og hjemmeplejen skal indsendes til hjemmeplejen?

Svar:

Der er ikke i bilstandslovens bestemmelser fastsat særlige regler om klagerådets behandling af sager vedrørende hjemmehjælp. Det er imidlertid i Socialministeriets vejledningsma-

teriale til kommunerne anført, at kommunalbestyrelsen og klagerådet i fællesskab fastlægger de nærmere retningslinjer for samarbejdet og for klagerådets virksomhed. Disse retningslinjer kan bl.a. indeholde bestemmelser om, hvor ofte klagerådet skal afholde møder, og om klagerådet eventuelt skal afgive en form for årsberetning til kommunalbestyrelsen. Kommunens ældreråd skal inddrages i drøftelserne af de nærmere retningslinjer.

Det må anses for at være i overensstemmelse med forvaltningsloven, at klagen indgives til kommunens hjemmepleje, der med eventuelle

bemærkninger videreformidler klagen til klagerådet. I Justitsministeriets vejledning fra 1986 om forvaltningsloven anføres det, at »det vil f.eks. ofte være hensigtsmæssigt at henstille til parten, at en eventuel klage indsendes til den myndighed, der har truffet afgørelsen i 1. instans«. Denne fremgangsmåde kan bidrage til at nedbringe sagsbehandlingstiden.

Indgives klagen - uanset en eventuel anmodning om at sende klagen via hjemmeplejen - alligevel direkte til klagerådet, medfører dette naturligvis ikke, at sagen ikke behandles af klagerådet.

KAREN JESPERSEN

Leif Sondrup